

הסתכלת היום על השמיים?

שפ"א [שפעם אחת] נסע רביז"ל [רבינו ז"ל] בדרך עם ר' חייקיל ז"ל ורביז"ל היה אז בדביקות נפלאה ונדמה לר' חייקיל שרביז"ל מתנמנם ובדרך שמן הצד ישב אז אחד שהיה מקורב מעט לרביז"ל וגם היה לו צד קורבה עם ר' חייקיל ורמז ר' חייקיל להבע"ג [להבעל עגלה] לנטות אל קרובו שדרך שם בדרך צדדה וכשבאו שם צוה ר' חייקיל להבע"ג לעמוד ועמד שם, ודרך רביז"ל היה לבלי להתעקש על שום דבר ועשה עצמו כאילו לא ידע וירד מהעגלה ונכנס לבית האיש ההוא וכשראה האיש הבע"ב [הבעל בית] את רביז"ל נתפעל מאד ונתן לו שלום בשמחה, ושאל אותו ר' חייקיל האם יש לך מעט יי"ש או מיני מתיקה לכיבוד והשיב אין כלום וביתו ריקם אמר לו לך אל הקרעטשמע הסמוכה ותביא דבר מה לכיבוד, והשיב שאין לו במה לקנות אמר לו קח איזה חפץ למשכון ולקח את מנורות שבת של אשתו והביא מעט משקה ומטעמים וכשמילא את הכוס לכבוד רביז"ל בתוך כך עברו הילדים ערומים ויחפים לבושים קרוע ובלוא רמז ר' חייקיל לרז"ל את כל זה ואמר לו שישפיע לו איזה שפע, ענה ואמר רביז"ל אני אין לי שפע בשבילו, רק אם תרצה אתה תתן לו שפע, עו"א (ענה ואמר) רבי! מתיירא אני מכם אולי תרגזו עלי בשביל זה ותאמרו ח"ו [חס וחלילה] שחייקיל ימות, וימות ח"ו ויען רביז"ל ויאמר לו אל תירא, ושאל אותו ככה שלש פעמים ובכל פעם השיב רביז"ל אל תירא אני נותן לך רשות, והיה שם בבית כלי עם מים ושפך ר' חייקיל את הכלי הנ"ל באמצע הבית, ולקח הקאטשערי והחליק את המים ואמר בזה"ל [בזה הלשון]: שפע למזרח, שפע למערב, שפע לדרום, שפע לצפון, והגביה רביז"ל את הקאפטין שלו ואמר אליו חייקיל לי לא תתן שפע, ואח"כ קבלו רשות מבעה"ב ונסעו משם, וכשנסעו משם באו מחנה ערלים המובילים לעיר מפות פשתן שער רחלים ועורות וכדומה למכור, ושאלו את בעה"ב אם יש לו למכור יי"ש, שכר, דג מלוח, עוגות וכדומה, ויען להם שאין לו כלום, וישאלו אותו מדוע? והשיב להם מחמת שאין לו כסף, ויאמרו לו שילוו לו איזה סכום ליסע העירה לקנות כל הנצרך וכשיסעו בחזרה יקנו ממנו, ומחמת שאתה איש ישר אין לנו לדאוג מהכסף, וכמדומה לי שהללו לו חמישה רז"כ [רובל כסף] עד היום והוא דרך הערלים היה לעמוד בהקרעטשמע שעל-יד הדרך ומן היום ההוא והלאה התחילו לעמוד אצלו וקנו ממנו כל מה שהיה צריכים והתחיל להיות בעל שפע, וגם מכרו לו כל מה שהיה להם הן מן השדה קטניות ותבואה פשתן, והן עורות חיות וגם עופות וכדומה, והוא מכרם בעיר והרויח אחד על אחד והתחיל לעלות למעלה למעלה. וכשהתחיל להשיג מעט כסף קנה איזו בהמות ועשה חמאה וגבינה והתחיל להוביל לעיר גם חלב למכור, ובבואו לעיר למכור כל הנ"ל וגם לקנות כל הדברים הנצרכים לו אגב בא אל רביז"ל לקבל שלום, וכעבור איזה זמן וכבר היה טרוד ובהול שכבר לא היה לו פנאי לכנוס אל רביז"ל מחמת שהיה צריך למכור הסחורה וגם לקנות ולעשות חשבונות ומתוך כך מנע א"ע [את עצמו] מלכנוס אל רביז"ל. כי נתיירא שלא יתחיל לדבר עמו ויבטל זמנו או אולי אחד מאנ"ש [מאנשי שלומנו] יתחיל לדבר עמו וכנ"ל. פ"א [פעם אחת] כשהיה יריד בברסלב ורץ במהירות אל השוק לקנות ולמכור, וחלונות

רביז"ל היה יוצאים לשוק שבהכרח לעבור דרך שם, ובתוך כך כשרץ ורצה לעבור לשוק ושלא יראהו דפק רביז"ל בחלון וקרא אותו ומסתמא הוכרח ליכנוס כי איך(אין?) הדרך ארץ שלא ליכנוס אם כבר קרא אותו וכשבא אל רביז"ל אמר לו רביז"ל, ההסתכלת היום אל השמים? ויאמר לא, קרא אותו רביז"ל אל החלון ויאמר לו הבט בחלון ותאמר לי מה אתה רואה ויאמר אני רואה עגלות וסוסים ואנשים רצים הנה והנה. ענה רביז"ל ואמר לו אחר חמישים שנה יהיה יריד אחר לגמרי. זה הכל שאתה רואה לא יהיה עוד, רק סוסים אחרים ועגלות וסחורות ואנשים אחרים, וגם אני לא אהיה וגם אתה לא תהיה כהיום. אני שואל אותך מה אתה כ"כ בהול ומוטרד שאין לך אפילו זמן להסתכל על השמים, ויקרא את ר' חייקיל שהיה בחדר אחר ויאמר לו, תראה חייקיל מה שעשית עם השפע שלך עד שאין לו אפילו זמן להסתכל על השמים.

ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן קמט

תצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקה (תהלים קי"ט). תצות הוא מסגל כמו פדיון, פי הוא המתקת הדינים. כי צדק דינא, ומשפט רחמי (א). וזהו, על משפטי צדקה, הינו שצדק גובר על משפט. התקין לזה, תצות לילה אקום: ועקר תצות הוא תמיד אחר ששעה שעות מתחלת הלילה הן בקיץ והן בחורף, ואז מתחיל זמן תצות. ונמשך עד גמר אשמורה שנייה, דהינו שתי שעות: ובבקר טוב להסתפל על השמים, ועל - ידי - זה נמשך הדעת (עין בזה הקדוש. פרישת בשלח נ"ז):

(3) זוהר חלק ב דף נז/א

בשעתא דנהיר צפרא (ס"א וההוא בר נש צלי צלותיה ומייחד שמא קדישא כדקא יאות), משכין עליה חד חוטא דחסד, מסתכל ברקיעא שריא עליה נהירו דסכלתנו דדעתא קדישא, ומתעטר ביה בר נש, ודחלין מניה כלא, כדין האי בר נש אקרי ברא לקודשא בריך הוא, בר היכלא דמלכא, עאל בכל תרעוי, לית דימחי בידיה, בשעתא דקרי להיכלא דמלכא, עליה כתיב (תהלים קמה יח) קרוב יהו"ה לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת